

Revisorernas redogörelse för verksamhetsåret 2020

Under verksamhetsåret 2020 har vi, Täby kommuns revisorer, granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsen, nämnders samt den gemensamma nämnden Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddsnämnds ansvarsområden. Vi har även genom utsedda revisorer granskat Storstockholms Brandförsvaret och Käppalaförbundet.

Utgångspunkten för granskningen har varit att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna har varit tillräcklig.

Revisorer för granskning av 2020 års verksamhet har varit:

Lars Nordin, ordförande
Malin Forsberg Helgesson, vice ordförande
Daniela Strömberg
Bo Klasmark
Urban Thornberg
Mikael Zuhr
Martin Åleheim

För fullgörande av revisionen har vi biträttats av KPMG.

Granskningen av Täby Holding AB, Täby Fastighets AB samt Täby Miljövärme AB har utförts av lekmannarevisorerna Lars Nordin och Malin Forsberg Helgesson, sakkunnigt biträde samt av auktoriserad revisor från KPMG.

Bo Klasmark har som revisor granskat Storstockholms brandförsvaret.

Granskningen av den gemensamma nämnden Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddsnämnd har utförts av Lars Nordin och Malin Forsberg Helgesson samt av revisorer från KPMG. Under året har ett möte ägt rum med bl.a. nämndordförande, verksamhetschef och utsedda revisorer från Vaxholms stad.

I revisorsgruppen för Käppalaförbundet har Bo Klasmark och Mikael Zuhr ingått.

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer med biträde av sakkunniga revisionskonsulter inom ramen för gällande reglemente och god revisionssed.

Följande huvudmoment ingår:

- Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens måluppfyllelse avseende innehåll och prestanda inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.

- Granskning av delårsbokslut, årsredovisning och löpande redovisning.
- Revisorerna har under året följt verksamheten genom handlingar och protokoll från kommunstyrelsen och nämnderna.
- Revisorerna sammanträder ca 10 gånger per år. Möten hålls också löpande med ledande politiker och tjänstemän. Under 2020 har möten hållits med bl.a. kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens ordförande och ledande tjänstemän.
- Revisorerna har arbetat efter sin antagna arbetsordning.

Revisorerna fortbildar sig genom deltagande i utbildningar, konferenser m.m. På grund av Covid-19 har revisorerna fått anpassa sitt deltagande gällande fortbildning efter rådande rekommendationer.

Under 2020 har följande fördjupade granskningar och förstudie genomförts:

- Granskning av kommunens arbete med krisberedskap och krishantering
- Granskning av kommunens resursfördelningsmodell
- Granskning av GDPR
- Uppföljning av 2018 års granskningar
- Förstudie av kommunens rutiner kring intern kontroll av efterlevnad av attestreglementet

Granskning av bokslut och årsredovisning 2020

Revisorerna har översiktligt granskat bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen 2020.

Granskning av delårsbokslut och delårsrapport 2020

Revisorerna granskade översiktligt delårsbokslut och delårsrapport per den 31 juli 2020. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020. Det framkom inte några omständigheter som gav oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, var upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Granskning av kommunens arbete med krisberedskap och krishantering

KPMG fick i uppdrag av Täby kommuns revisorer att granska kommunens arbete och beredskap för extraordinära händelser samt höjd beredskap. Uppdraget har ingått i revisionsplanen för år 2020.

Med extraordinär händelse avses en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller en överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner. Dessa händelser kräver skyndsamma insatser av en kommun eller en region.

Efter genomförd granskning var vår revisionella bedömning att Täby kommuns säkerhets- och krisberedskapsarbete var ändamålsenligt och tillräckligt för hantering av extraordinära händelser och höjd beredskap.

Vi konstaterade bl.a. att:

- Täby kommun hade en synnerligen ändamålsenlig dokumentstruktur och organisation för krisledning och krisberedskap med tydligt utpekade roller och ansvar. De styrdokument vi granskade utmärktes av en tydlig och relevant struktur som kan antas ge stöd för såväl god krisberedskap som systematiskt krishanteringsarbete vid extraordinär händelse.
- vår granskning visade att frågan om krisberedskap och krishantering var levande i kommunorganisationen vilket framgick tydligt av den höga ambitionsnivå och bredd av målgrupper och verksamheter som fångades i de utbildningar och övningar som kommunen genomförde på ett systematiskt, strukturerat och återkommande sätt.
- arbetet med kommunens övergripande risk- och sårbarhetsanalys hade det genomförts i relativ närtid under 2018 och 2019. Vi fann att arbetet hade bedrivits med en bred ansats som inkluderade samtliga aspekter av kommunens verksamhet. Mål, syfte, arbetsprocess och analytiskt tillvägagångssätt var tydligt utpekade och det löpte en röd tråd genom dokumentet som uttryckte ett strukturerat och systematiskt förhållningssätt.

Täby kommuns beredskap under och hantering av Covid-19:

Det ingick inte i detta uppdrag att närmare granska kommunens hantering av Covid-19 pandemin och dess konsekvenser. Däremot berördes frågan i vid de intervjuer som genomfördes. Sammantaget uppgavs det från intervjuerna att hanteringen och utfallet hade blivit så bra som tänkas kunde för Täby kommun. Centrala krisledningen hade varit aktiv med varierande intensitet sedan i februari 2020. Detsamma gällde arbetet med kriskommunikation. Inledningsvis sammanträdde central krisledning varje dag, efter en tid två dagar i veckan och fr.o.m. påsk en dag i veckan. Central krisledning avvecklades 12 juni 2020.

Under intervju uppgavs att pandemin hade legat till grund för stort lärande kring hur man gjorde fysiska lägesbeskrivningar. När det gällde lärande och att ta vara på erfarenheter så genomförde Täby kommun tidigt en utvärdering av hanteringen av pandemin.

Underlaget till utvärderingen utgjordes av en inventering av bland annat upprättade lägesbilder, beslutsloggar samt avstämningar med kommunens verksamhetsområdeschefer samt representanter för de funktioner som ingick i kommunens centrala krisledning.

I utvärderingens sammanfattning framhölls att slutsatserna i utvärderingen visade att kommunens krisledning hade fungerat väl på såväl central nivå som verksamhetsnivå, och att de stödfunktioner som ingick i den centrala krisledningen bistått verksamhetsområdena på ett tillfredsställande sätt under hela våren 2020.

Granskning av kommunens resursfördelningsmodell

KPMG fick av Täby kommuns revisorer i uppdrag att granska och bedöma om kommunens resursfördelningsmodell var ändamålsenlig. Granskningen har ingått i 2020 års revisionsplan.

Vår sammanfattande bedömning var att resursfördelningsmodellen i stort var tillfredsställande. Vår bild var att modellen upplevdes som tydlig bland annat när det gällde de politiska prioriteringarna, accepterad, förutsägbar, enkel och lätt att förstå, transparent och rättvis. Den upplevdes också vara sammanhängande och byggd på samma principer från kommun- till nämndnivå.

Vår bedömning var att:

- Resursfördelningsmodellens variabler i huvudsak var ändamålsenliga.
- Kommunen i huvudsak hade beaktat SKR:s slutsatser om socioekonomisk resursfördelning inom skolan, men att nämnden inte hade involverat rektorerna i framtagandet och avskaffandet av den socioekonomiska resursfördelningsmodellen.
- Det de senaste fem åren inte hade gjorts några ändringar av de variabler som låg till grund för den kommunövergripande resursfördelningen. För barn- och utbildningsnämnden hade dock socioekonomiska variabler både införts och avskaffats.
- Kommunen hade gjort en analys av varför det fanns skillnader mellan de volymökningar som antas vid resursfördelningen och de verkliga volymökningarna. Vi bedömde också att ekonomiavdelningen hade arbetat aktivt för att komma till rätta med avvikelserna och att det hade gett resultat i form av minskade volymavvikelser. Fortfarande fanns dock positiva volymavvikelser och utvecklingsarbetet borde ha fortsatt.

Med utgångspunkt från våra iakttagelser och bedömningar rekommenderade vi att:

- Kommunstyrelsen skulle se över behovet av tydligare begreppsdefinitioner och ekonomistyrningsregler.
- Kommunstyrelsen skulle se över konsekvenserna av en högre internränta än den nivå som SKR rekommenderat, framför allt för kommunens peng till externa aktörer.

- Kommunstyrelsen i sina analyser skulle inkludera beräkningar utifrån faktiska prisuppräkningsindex i relation till föreslagna uppräkningsav peng för olika verksamheter.
- Barn- och grundskolenämnden skulle involvera rektorerna vid en eventuell kommande utredning om behovet av socioekonomisk resursfördelning.

Granskning av GDPR

KPMG fick av Täby kommuns revisorer i uppdrag att granska kommunens styrdokument inom ramen för dataskyddsförordningen.

Dataskyddsförordningen trädde ikraft den 25 maj 2018 och är gällande ramverk för behandling av personuppgifter. Den nya lagstiftningen syftar bl.a. till ett starkare skydd för individers integritet och större makt till att kunna bestämma över sina personuppgifter.

Bristande hantering samt överträdelser kan innebära betydande sanktionsavgifter samt leda till förtroendeskador för kommunen.

Sammanfattningsvis kunde konstateras att kommunstyrelsen i huvudsak hade tillfredställande styrdokument och rutiner vad avser tillämpningen av dataskyddsförordningen.

Det fanns utvecklingsområden vad avsåg arbetet med och efterlevnaden av dataskyddsförordningen.

Mot bakgrund av vår granskning och våra iakttagelser rekommenderade vi följande:

- Mot bakgrund av den centraliserade dataskyddsorganisationen ville vi betona att det var av stor vikt att nämnder och styrelser är införstådda med ansvarsförhållandet, där respektive nämnd och styrelse är juridiskt sett ytterst ansvarig för att uppnå en tillfredställande nivå vad avser efterlevnaden av dataskyddsförordningen samt ansvarar för att säkerställa att hantering av personuppgifter följer gällande föreskrifter. Kommunstyrelsen kan inte inta rollen som personuppgiftsansvarig för någon annan nämnd eller styrelse. Detta även att dataskyddsorganisationen lyder under kommunstyrelsen. Det är med andra ord inte dataskyddsombudet eller kommunstyrelsen som hålls ansvarig vid en eventuell bristande efterlevnad av dataskyddsförordningen inom övriga nämnder och styrelser.
- Kommunstyrelsen borde säkerställa att medarbetarna har en insikt för utredningsunderlagets funktion och syfte avseende personuppgiftsincidenter. Underlaget är avgörande för bedömning av incidenterna, där bl.a. risk- och konsekvensbedömning av inträffade incidenter är en central del som behöver genomföras och färdigställas.

- Den kommunövergripande utredningsmallen avseende personuppgiftsincidenter borde kompletteras med svars-/bedömningsrutor avseende information om huruvida incidenten kommer att anmälas till tillsynsmyndigheten samt huruvida de registrerade ska informeras om incidenten. Det är av vikt att denna information dokumenteras samt framgår på ett tydligt sätt i underlaget.
- Rutinbeskrivningen avseende hantering av personuppgiftsincidenter borde revideras vad avsåg formuleringen om ”information till den registrerade” i samband med en incident, där formuleringen riskerade leda till misstolkningar.
- Beskrivning av rutiner för utvärdering och avgörande av anmälningspliktiga incidenter i styrdokumentet samt den information som återges på intranätet bör vara densamma.
- Styrdokumentet avseende hantering av personuppgiftsincidenter kunde med fördel förtydligas med att dokumentation av personuppgiftsincidenter ska ske oaktat allvarlighetsgrad samt oaktat om incidenten anmäls till tillsynsmyndigheten eller ej.
- Det fanns ett behov av kunskapsökning bland personalen i verksamheterna, där utbildning i form av återgivning av konkreta exempel är av betydelse för en ökad förståelse samt upptäckt av eventuella personuppgiftsincidenter.
- Det fanns ett behov av riktade utbildningsinsatser till verksamheterna vad avser registerförteckningar. Registerförteckningarna är en central del i hanteringen av personuppgifter, där kommunstyrelsen i egenskap av personuppgiftsansvarig bör se över styrelsens förteckningar och genomföra erforderliga kompletteringar och korrigeringar.

Uppföljning av 2018 års granskningar

KPMG fick på uppdrag av Täby kommuns revisorer att följa upp revisionsrapporter från 2018. Detta med anledning av att de granskningsinsatser som genomförts ska leda till att verksamheterna utvecklas. Således följer revisorerna årligen upp vilka åtgärder som vidtagits till följd av tidigare granskningar.

Uppföljningsgranskningen följde upp tre revisionsrapporter. Sammanlagt förde de tre rapporterna fram 20 rekommendationer. Vår bedömning efter uppföljningen var att 2 rekommendationer kvarstod.

De tre revisionsrapporterna som omfattades av uppföljning var:

- Granskning av Bisysslor
- Granskning av Överförmyndarnämnden
- Granskning av Integration av nyanlända

Sammanfattningsvis visade uppföljningen att Täby kommun hade åtgärdat eller aktivt arbetat med de brister som framkom i de uppföljda granskningarna. Mot bakgrund av vår granskning kvarstod rekommendationer för granskningen av bisysslor:

- Att det övervägdes att utforma och införa en sammanfattande uppförandekod för kommunen.
- Att det initierats en utredning för att undersöka om det fanns förutsättningar för att inrätta en visselblåsarfunktion.

Förstudie av kommunens rutiner kring intern kontroll av efterlevnad av attestreglementet

KPMG fick i uppdrag av Täby kommuns revisorer att genomföra en förstudie och översiktligt granska kommunens interna kontroll kring attest i system och rutiner. Uppdraget har ingått i revisionsplanen för år 2020.

Kommunen har beslutat om ett attestreglemente från 2018 som gäller för kommunen och de kommunala bolagens ekonomiska transaktioner, inklusive interna transaktioner, medelsförvaltning samt medel som kommunen ålagts eller åtagit sig att förvalta och/eller förmedla. Målsättningen med reglerna för kontroll av ekonomiska transaktioner är att undvika oavsiktliga eller avsiktliga fel och därigenom säkerställa att transaktioner är korrekta. Ekonomiavdelningen har även tagit fram tillämpningsanvisningar till attestreglementet.

Förutom risk för ekonomisk skada bedömde revisionen att det finns risk för bristande förtroende för den kommunala förvaltningen om ovanstående rutiner inte fungerar. Revisionen anser att en effektiv intern kontroll är väsentlig för dessa områden.

Förstudien har syftat till att bedöma om dels kommunstyrelsen och nämnderna följer upp att den interna kontrollen är tillräcklig gällande efterlevnaden av attestreglementet och tillämpningsanvisningarna och dels om det behövs en fördjupad granskning.

Vi kunde konstatera utifrån från dokumentstudier och intervjuer att:

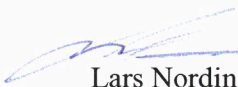
- det finns styrdokument som är beslutade och kända.
- för att efterleva attestreglementet, så att attest sker i enlighet med beslutad attestordning, läggs i leverantörssystemet Proceedo varje användare in med de behörigheter de ska ha med beloppsgränser per kostnadsställe. Användarna uppdateras varje morgon med uppgifter från lönesystemet och alla anställda som slutat tas bort automatiskt. Nya användare läggs in manuellt med de behörigheter som ska gälla. För manuella konteringar kontrollerar redovisningsenheten att den som attesterat utanordningen har behörighet enligt attestordningen innan registrering.
- kommunens egna tidigare stickprovskontroller visade på små avvikelser från attestreglementet. Internkontroller kommer att genomföras för 2021 eftersom det har skett en del organisationsförändringar inför 2021.

- det finns elektronisk signatur/attest i IT-system, t.ex. Proceedo där det framgår vilken rättighet handläggaren/attestanten har. I lönesystemet finns också behörighetsnivåer som bara chefer har tillgång till.
- för 2020 gjordes bedömningen av kommunstyrelsens och nämnderna att den interna kontrollen av attest och rutiner var tillräckliga.

Vår sammanfattande bedömning var att kommunstyrelsen och nämnderna på ett tillfredsställande sätt följt upp att attestreglementet och tillämpningsanvisningarna efterlevs.

Vi bedömde vidare från dokumentstudier och intervjuer att rutiner och kontroller av ekonomiska transaktioner, för att undvika oavsiktliga eller avsiktliga fel och därigenom säkerställa att transaktioner är korrekta, var tillfredsställande. Vår bedömning var att det inte behövs någon fördjupad granskning under 2021.

Täby i 30 mars 2021

Lars Nordin

Malin Forsberg Helgesson

Daniela Strömberg

Bo Klasmark

Urban Thornberg

Mikael Zuhr

Martin Åleheim

Notering: Om fysisk underskrift inte kan göras av någon med anledning av Corona, kan aktuell förtroendevald revisor, enligt SKR, bekräfta sin underskrift via mail eller digitalt godkännas och en notis göras på revisionsberättelsen. Malin Forsberg Helgesson, Bo Klasmark, Urban Thornberg, Mikael Zuhr, Daniela Strömberg och Martin Åleheim har godkänt bilagan till revisionsberättelsen och bekräftat sin underskrift via mail/digitalt.